

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hová a lap szellemi részét illető közleményeket küldendők.

Kiadóhivatal:
GIRNER J. JÓZSEF
papírnagykereskedése, hová az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve
évesre 4 frt,
félre 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
□ ezutánmértékű 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek. Bélyegdíjért 30 kr.
Nyilttér sora 20 kr.

A m. kir. honvédség jubileuma.

Folyó évi december hó 5-én huszonöt éve lesz annak, hogy a törvényhozás meghozta az 1868. 41. törvényeket s ezzel megalapította a Felsőszentesítésével a magyar haderőt, a honvédséget, mint az Osztrák-magyar monarchia haderejének kiegészítő részét.

A kik visszaemlékeznek ez időre, tudhatják, hogy alkotmányos életünk első évében ez intézkedés mily vegyes érzelmet támasztott közönségünk körében. Némelyek felesleges katonásdinak tekintették, melyek csak kiakarják törülni a hazafias magyarság szemét, s a melyből életképes intézmény soha se lesz. Mások újongtak a vívmányért s azt hitték, hogy most már felesleges a császári armádia, melyet két évvel ezelőtt különben is tönkre tettek a poroszok. Voltak, a kik csak az 1848-ki szellemnek tett gyöngéd engedményképpen nézték, mások pedig azt hitték, hogy semmi másért, mint csak azért alkották meg a honvédséget, hogy egy veterán csapat legyen, a hol a régi honvédek elhelyezve, azok majd tisztességes pensióban részesüljenek. A császári hadsereg tisztjei félválról néztek az aranyos átillás tisztekre, s a legénység téglavörös nadrága bőséges tárgyat szolgált a humorisztikus megjegyzésekre. Miután pedig egy gróf Andrassy Gyula is felvette a honvéd tiszti uniformist, divatból a fiatal országgyűlési képviselő urak meg a gentry nagyreményű tagjai surun onottek fel az aranyos egyenruhát, csörtették a kardot és lehetőleg igyekeztek ürügyet találni, melyel szépen kimenthették magukat a szabadságot állományú tisztokra nézve is kötelező időnkénti gyakorlatok fardalmi alól.

Szép idők voltak ezek nagyon, de azok, kiknek vezetésére lett bizva honvédségünk, komoly feladatként fogták fel megbízatásukat, úgy amint kellett. Ezen komoly, nemes becsvágygal telt férfiaknak pedig József főherceg ő fensége, a honvédség főparancsnoka, a csatákban edzett hős

volt a vezére, ki tapintattal, de erélyvel, — szerettel, de határozottsággal intézte honvédségünk katonai kiképzését és fejlesztését.

A rövid szolgálati idő alatt a honvéd gyalogság bámulatos tökélyvel lett kiképezve; a honvédlövasság, melynek lovait a gazdaközönség tartotta, gyorsan megszerezte a komoly hadbírák elismerését; évről-évre nőtt a honvédszászlóaljok száma s egy oly tisztikar lett szervezve, mely képzettségénél, tudományánál és hazafias katonás szelleménél fogva tiszteletet tudott magának szerezni minden körben.

Ez eredmények elérésében oroslán része van az uralkodóház legnépszerűbb, legtiszteltebb tagjának: József főherceg ő Fenségének. Rövid 25 év alatt mit ért el. — láthatja a laikus, esodálja a szakértő katona.

Szeretjük és büszkék vagyunk honvédségünkre, — hálával telik el szívünk fenséges főparancsnokára. És az ország minden hű fia tudja, érzi, hogy mivel tartozik e férfinak s igyekezik érzelmeit megfelelő módon kifejezni.

Alsófehérmegyéi közönsége, mely sokszor látta körében az alkotás nehéz munkája idejében ő fenségét, — szintén igyekezett örömteljes hálájának és tiszteletének nyilvánulást adni, feliratban üdvözölve a m. kir. honvédség nagynevű főparancsnokát.

Alsófehérmegyey üdvözlő felirata
József főherceg ő Fenségéhez m. kir.
honvéd főparancsnoki jubileuma
alkalmából.

Fenséges császári és királyi Főherceg,
m. kir. honvéd főparancsnok Úr!

Egy negyed százada múlt, hogy legkegyelmesebb Urunk Királyunknak alkotmányos uralkodása alatt nemzetünk hallhatatlan emlékü nagyjai állami életünk legfontosabb alapjait leterén,

biztosítani igyekeztek hazánk anyagi és szellemi nagyságának fejlődését. E korszak nagy alkotásai közé tartozik a magyar királyi honvédség is, mely fennállásának és bámulatos haladásának negyed századát nemzetünk örömteljes érzelmei között méltán ünneplheti meg.

A béke áldásteljes idejét egy nemzeti intézményünk sem használta fel oly előnyösen, mint a m. kir. honvédség. Abból a kis magból, melyet az 1868. XLI. t.-e. elvett, immár hatalmas, viruló, életteljes fa fejlődött, melyet a nemzeti közszellem igazi szeretettel ápol, mely hazafias lelkesedéssel szolgál királyja és hazája dicsőségére.

És a szeretet érzelmeivel önkéntelenül párosul a büszkeség is, midőn látjuk, hogy nemes önzetellel tett honvédségünk a legszigorabb próbákat fényes sikerrel állotta ki ismételtten ugy fenséges Királyunk, a legfőbb had Úr, mint a saját hadseregükre oly féltékeny gondval őrködő idegen katonai tekintélyek előtt is.

E dicsőséget, melynek fénye honvédségünkre és nemzetünkre hárulik s mely nyugodtan enged tekintenünk a jövő viharai elé, első sorban Fenségednek köszönhetjük, kiben a magyar nemzet lovagias hajlamait, cívizi erőnyeit magas szellemi erővel és bölcs belátással egyesítve csodálhatjuk, követendő fényes példaképpül a jelen és jövő minden nemzedéke előtt.

A mélyen érzett hála szava az, melygel Fenséged felé fordulunk, lelkünk mélyéből fakadó köszönetet mondva azon áldozatteljes munkásságért, melyet e negyed század alatt honvédségünk emelése érdekében kifejtett s azon szeretetért, melyet e nemzeti intézményünk iránt kimutató, azt nagy és nemes szellemével áthatni igyekezett.

A mennyei Gondviselés, mely intézi nemze-

A „KÖZÉRDEK” TÁRCÁJA.

Hervadásnak . . .

Hervadásnak, elmúlásnak
Néma, csöndes lépe,
Áhitattal befogadlak
A szívem mélyébe.
A mi bennem fűj e percben,
Az elmúló résznek
Megnyugodást csak te nyújthatsz.
Elnyugró természet.

Néma, nehéz riválással
Altatám a kételyt.
Oda fűm majd újra kezdjük,
A mi itt lenn bételt.
Mi e földön nagy és szent volt.
Miket lelkünk ringat:
Folytatása csak dicsőbb lesz
Fényes álmainknak.

Mégis . . . mégis . . . A küzdő szűz
Meg-megdöbben néha:
Nyit-e hát majd szabad utat
Sírunk omladéka?
Hogy kiszálljon, hogy feltörjön
A megtisztult lélek;
És keressen téged újra
Halhatatlan élet!

Nagy csatákon, büszke szárnyon
Tört vágyam az égbe,
S mégis, mégis megremege
Gondoltam a végre,

Oh ha ez a szent káprázat
S hitem fényes álma
Belécsész a hamvadó szív
Szétomló porába?!

Ha itt ez a földi élet
Üdvöt sok'sem adna,
Tudat-e majd szomju lelkem
Túl egy igazabbra?
Hogy kindljon balzsamot a
Be nem gyógyult sebem;
Hogy a hulló vércsöpp folytát
Rózsával befedje.

Van-e hát lét, más, más, — a hol
Egy mérlegbe jöme
A dús kínese és a koldus
Le nem törült könnye;
Fölemelt gaz — elbukott jó . . .
Hát még? . . . Boldog Isten! . . .
Hol a bölcs, ki e titokra
Egy sugárt derítsen?! . . .

Nem kutatom . . . Várok némán,
Bű és panasz nélkül;
Viharoktól fölvert lelkem
Csöndesen kibékül . . .
Hervadásnak, elmúlásnak
Néma, szelid lépe,
Téged zárlak áhitattal
A szívem mélyébe!

Vágyam egy: célon betöltve
Igy halálra válni!
Jöjjön aztán az öröklet —
Jöjjön aztán bármi! . . .

Megnyugszom . . . Néma könnyim
Arcomat befutják
S járom tovább megadással
A Golgota útját! . . .

Szabó Jenő.

Valami a felvidékről.

Ha valaki azt hiszi, hogy mi itt a felvidéken tengődünk, az rettenetesen csalódik; mert bizony mi részt veszünk minden jóban, a miről csak egy alföldi ember álmodhatik.

Ismerjük az ételek királyát: a töltött káposztát, csak hogy hus-paszománt, füstölt comb-korona nélkül. Mert hát nem tartozunk azon emberek közé, a kik valamely ételnemet bálványistenné léptetnének elé, hogy megimádjuk. Az a bajunk! A mi káposztánk: egyszerű káposzta; rangot, kitüntetést vesztett gyomortöltelék; melynek egyedüli dísz: a bőséges liszteresték, melyet harapófógo helyett alkalmazunk, hogy valami utonmódon meg ne szökjék a nagy ritkán bele kerülő ürühs; mert hát a gazdasszonynak nincs mindég ideje, hogy nyakon csipje.

Van „podlubkánk“ kifogyhatatlan változatban. Ez a mi ételeink királynéja, melynek rendeltetése az, hogy minden héten megvénül s mégis mindig ifju marad. Tele aggatjuk drága gyöngyvel: hét elején: káposztával, krumplival, szemes borssal és hús-igérettel; hét közepén: szemes borssal, krumplival és káposztával, elmaradván belőle a hús, ez a bójtós napok méltóságával meg nem egyező faktor; hét végén: krumplival, káposztával és tört borssal; hogy így, a huzamos tisztelés által élénk emlékezetbe hozott orban oda kép-

tünk sorsát, s mely Fenségedben hatalmas védtől és ezetől támasztott a 25 év előtt még oly gyöngye honvédségünknek, áldja meg Fenségedet és fenséges Családját, hogy felséges Urunknak és hazánk-nak javára nemes lelke legjobb indulatjával sokáig élhessen!

Fogadja Fenséged kegyelmesen hódolatteljes üdvözlésünket és legmélyebb tiszteletünket, melylyel maradjunk császári és királyi Fenségednek Alsó-fehérvármegye törv. hat. bizottságának Nagy-Engeden 1893. október hó 28-án tartott közgyűléséből.

Vármegyénk közgyűlése.

Nem valami rózsás kilátással néztünk az október 28-ra kitűzött közgyűlés elé. A gazdáknak a fagyott szőlőn járt az esze, azt kell szerintük első sorban lezseretelni, nem pedig a hosszú tárgysorozatot; úgy látszik, hogy különben mind a kettőtől savanyodtak az emberek s mégis hozzá kellett fogni, mivel az egyiket a természet törvénye, a másikat meg a könnyen módosítható emberi törvény parancsolta. A gárda nagyobb része fáradt volt; nem is esoda: azelőtt való napon az állandó-választmány estig a legnagyobb élénkséggel tárgyalta az ügyeket. Szóval a publikum lassan gyűlt, a jól fűtött nagyteremben azonban bemelegedett s nemsokára, ott az asztal végén ülő Tóth Miklós, Müller Mihály körül nagyon megelevenedett, alkotván Novák Ferencz és Kovács Gyula polgármesterekkel együtt egy adhoc szépitő és bíráló bizottságot, melynek legfőbb dolga volt a főjegyző nyakravá-lójának állását és pár óra mulva hangjának csengését bírálgatva, azt külön írásbeli nyilatkozatokban konstatálni. Ily körülmények között indítványozta Csató alispán tisztelt főispánunknak küldöttség útján való meghívását. Zeyk Dániel főispánunknak e gyűlés adott alkalmat először elnökölni s ezen fontos teendőt kitar-tással, gondos figyelemmel, a szavazás alá bocsátandó kérdések helyes feltevésével teljesítette.

A megyei javadalmaszás jövőévi költségvetésén hamar átesve, egymásután 6-szor volt alkalmunk névszerinti szavazásban gyönyörködni, midőn t. i. megszavaztunk a megyei nyugdíjalapra egy, a községjegyzői nyugdíjalapra két, a betegápolási alapra másfél, a m. monográfiára egy, a nagyenyedi honvéd és az abrudbányai katonai laktanyára egy-egy százalék ravatalt. Érdekes ám hallgatni és nézni ilyenkor ki hogy mondja az igent, némileg itt is kitetszik a temperamentum.

Egy hosszú utvonat: a gy.-fehérvár—zalatna—abrudbánya—topánfalvi került most elő, mely sok gondot, sok bajt, nagy költséget okoz vármegyénknek; már van 20 éve, hogy kérünk, könyörgünk az állam-nak: vegye el tőlünk, hiszen az nagyfontosságú ut, stratégiai ut, katonák járnak rajta, és mennyi nép, országút az, nem megyei ut stb. ígértünk pénzt is, persze kevesebbet, mint a menyit vármegyénknek kel-jene elkölteni, de ugyhiszem, hogy 10000 forint csinos kis pensiot képezne 8—10 megyei tisztviselőnek is

Végre Lukács Béla keskedelemügyi miniszternek kellett jönni, ki csakugyan eleget tapodta ez ut parát, s ő kimondotta, hogy egyszerre lefizetendő 200000 forintért megszabadít e területtől a derek „magyar jelzalog hitelbank” pedig évi 4-90 százalék kamat és törlesztés mellett adja a pénzt.

Erre jött a hetedik szavazás, mely valóban lendületesen folyt le. A gy.-fehérvár—zalatnai vasutat is szívesen s megsegítettük volna, ha az engedményes teljesen biztosítana tavaszra a felépítésről, így tehát mi is eltettük a 60000 frt segélyt jobb időkre.

A legtöbb adót fizető bizottsági tagok jegyzéke, után következtek a jelentések, jegyzőkönyvek, melyek szárazságát jelentékenyen enyhítette a földmívelési miniszternek lendületes felhívása a milleniumi országos kiállítás gazdasági és erdészeti részének pártolása végett, amit lelkesen meg is ajánlottunk. Az „ebadórol szóló szabályrendelet” régi kedvenc témája Varró La-czinak; oly régen javítottunk rajta belügyminiszteri utasításra, hogy azóta már a törvény is megváltozott. E halasztásnak igen természetesen a sok falusi kutya gazdája örül leginkább, mivel annál később kerül a sor a fizetésre; hej! nagy pusztulás lesz akkor, és olesós lesz egyidőre a kutyaabőr. — Fontos szabályrendelet a fogadók, vendéglők, kávéházak és kávéméré-sekre vonatkozó is, melyben meg van írva, hogy csak erkölcsös, jómagaviseletű népséggel és tiszta asztalken-dővel szabad kiszolgálni a t. c. publikumot, melynek szintén nem lehet magát akármeddig muzsikáltatni, mert födolog a rend és csendesség.

A jó rend kedvéért a téglák és cserepek nagy-sága, vastagsága is meg lett határozva; egy jól meg-rendszerűsített téglát csak 29 centiméter hosszúra, 14 cm. szélesre és 6 1/2 cm. vastagra szabad csinálni ezentul; a ki más formára csinál, az megtarthatja ma-gának, de forgalomba nem bocsáthatja 50 frt büntetés és a téglá elkobzásának terhe alatt. Tessék tehát téglá-szabó gépeket vásárolni s nem hivalkodni úgy a bíres vályogvető cigányzenyerekkel, mert egy fél centimétert sem szabad hibáztatni.

A hamisított borok valószínűleg sohasem fognak kiszorulni a világ piacáról, de mégis — úgy hisszük. — hogy némi korlátot fog szabni az 1893. XXIII. t. c., mely 1894. januárban fog életbe lépni egy részletes szabályrendelettel együtt, melynek a borvidékekre vonatkozó felosztását a régi jó hírért, névért oda kíván-juk változtatni, hogy Sárd, Igen, Czelsna s a többi hegyaljai községben termelt borok „Erdélyrészi hegy-alja” cim alatt járjanak ezután is a világba, a megye többi része pedig a „Maros vidéki” jelzővel termelie borait, a meddig a phylloxera el nem pusztítja.

Sok mindenféle dolog nem jut addig eszünkbe, a míg 60 évesek nem leszünk és — akkor megháza-sodunk. Midőn a megyei nyugdíj alap szabályzat ké-szült, akkor köztünk nem volt házasodni készülő 60 éves ember; kikötöttük tehát, hogy 60 éven túl hiába házaso-dik meg közülünk bárki is, mert ha az egész vármegyét is meghívja a lakadalomra, a menyecske, — ha özvegy lesz — nem kap özvegyi pensiot. A vármegye régi hí tisztségviselőjének Fejérdi Józsefnek érdeme az új „Lex Fejérdiana”, mely szerint: „azon nő, ki 60 éven túl levő férjhez megy nőül, állandó ellátásra csak azon

esetben tarthat igényt, ha férje a házasság megkötése után a törvényhatóságnál való rendes alkalmazásában legalább még 3 évet szolgált s a nő vele ez idő alatt állandóan együtt élt.” E körülmény lényegesen elő fogja bizonyára mozdítani a 60 éves ifjak boldogságá-nak ősi napfényként való ragyogását és számos szívet rezgető, szemet könybe lábbasztó, hol nemes, hol pi-káns példát rejtő regény-tárgyat nyújthat „Szépirodalmi rovatunk” tisztelt munkatársainak.

A n.-enyedi italméresi jog arányosítása.

N.-enyedi Székely Mihály és társai által 1891-ben megindított ügyben a bíróság meghozta az első foku ítéletet. A gy.-fehérvári kir. törvényszék f. évi október hó 12-én 7768—1893. szám alatt hozott ítéletében ugyanis kimondotta, hogy N.-Enyed városában és határában gyakorolt italméresi jog arányosításának helye van, és pedig: I. a szesz, pá-linka, bor és bormust kiméresi jogra nézve N.-Enyed város, mint erkölcsi testület és a nagy-enyedi ev. ref. Bethlen-főtanoda között; II. a sör kiméresi jogra nézve N.-Enyed város, mint erkölcsi testület, a n.-enyedi ev. ref. Bethlen-főtanoda és a n.-enyedi minorita zárdá között, Arány-kulesul s egyszersmind részesedési arányul meg-állapítja a kir. törvényszék, hogy:

1. a szesz és pálinkának kismértékbeni ki-mérésére vonatkozó jogból N.-Enyed város, mint erkölcsi testület (2/3) öthatodrészt; — a n.-enyedi ev. ref. Bethlen főtanodát (1/3) egyhatodrészt,

2. a bor, bormustnak kismértékbeni kimé-rését illető jogból N.-Enyed városát, mint erkölcsi testületet hat egész ötvennyolc század (658/1000) rész, a n.-enyedi ev. ref. Bethlen-főtanodát három egész negyvenkét század (342/1000) rész,

3. a seráruhatalási jogból N.-Enyed városát huszonöt harminchatod (25/100), a n.-enyedi Minori-ta zárdát hatharminchatod (6/100), és a n.-enyedi ev. ref. Bethlen-főtanodát ötharminchatod (5/100) rész illeti tulajdonjoggal.

III. A kir. törvényszék a 3039—891 drb. szám alatti keresetet beadó Székely Mihály és fennit nevezett társait, valamint a hozzájuk felpere-sekként csatlakozó fennnevezetteket azon ke-resefi kérésükkel, hogy a N.-Enyed városába gyakorolt és az 1888. 36. t. c. által az 1888. évi december 31-ik napján megszüntetett italméresi joghoz jogosultaknak a keresetben fel- és alpe-resként megnevezettek kivétel nélkül ismertessenek el és a részesedési arány minden egyes jogosult-ra nézve egyenlőnek mondassék ki, — elutasítja. —

Ezen elsőfoku ítélettel amint értesülünk nin-csen befejezve az ügy, s valószínűleg még eltelik pár év, a míg a fokozatos felebbezésekkel vég-legesen meglesz állapítva, hogy kiket, minő in-dokokból és mennyi rész illet meg ebből az ősi jusból, ha csak az érdekeltek, például a kir. tábla ítéletébe bele nem fognak nyugodni s ez által lehetővé teszik, hogy a milleniumot Nagy-Enyed város is úgy külsőleg való szépitésével, mint intézményeinek fejlesztésével s a még szük-ségesek gyors létesítésével, polgárainak fejelető örömeire békében ülje meg.

zeljük a hust, melynek élvezését a szigoru egyház ujra megengendu.

Van zabkenyerünk, melyet krumplival, van krump-link, melyet zabkenyérrel szoktunk összeházasítani; nehogy elbizakodjék egyik vagy a másik azon hitben, hogy egymagára is megfelelhet a jóllakás követelmé-neinek.

Van pohánka-kásánk, mely meg nem főzve: étel; megtörve: rágalom a liljomokat ingyen tápláló gond-viselés ellen; s melynek az a jó tulajdonsága van, hogy a jóllakott ember is csak aztán ehül meg, ha megeszi. (Ajánlható volna nagy lakomákhoz pro apeti-toniunnnak.

Van oldalasunk — káposzta cikával, sonkánk — reszelt tormával, zamatos kolbásunk — csipős mus-tárral; melyek közül csak az oldalas nem a miénk, a többit meg mind egy szerencsésebb éghajlat szülőttei mondják a magukénak.

Van zöldségünk annyi, hogy sok is. Tegyeleltéka-nyebb szerepet játszik közte a — tök. melynek mag-ját a gondos gazdaszszony üveg alatt tartja; meleg-ágyba veti el, hogy baja ne essék; ha kikel: ápolgatja, dédelgeti, külön létrát rak alája, hogy a földön váio mászkálással ne sározza be a szépséges lábait; futá-sában segíti, irányítja: nehogy lecsusszék a lábtéről s földre ejtse a drága terhét... Mikor aztán félig kifejlett a gyömolcs, de még zsenge, mint a kajszin barack; (bocsánat a prózai hasonlatért!) óvatosan, rengeteg fejtörés árán levágja s eladja „raritát”-nek. Mert hát nincs akkora boldogság e földön, hogy a szegény ember fejedelmi lakomát engedhetne meg magának egy elsőszülött — tökkel... Neki jó a harmadik, negyedik szüret is! Eladja s kap érteite egy fejelés csizmára va-lót; vagy egy pár kesztyüt a templomba járó kisasz-

szony számára — ha teszem fel módosabb ember tel-kén sarjadzott fel ez az isteni — tök.

Vannak széplányaink, kacskás menyecskeink... azaz hogy... bocsánat; ezek nem ételnemek, néha olyan mosolygó piros azarcuk, válluk olyan gömbölyűtek, teltek, rengők, hogy az ember szinte kedvet érez magá-ban amugy magyarosan belseiök harapni... S talán, ta-lán ki se törnék bennük a... No hanem az nem a világ élébe való!

Van tehát mindenünk, a mi kell; még az is van, a mi nem kell, vagy legalább nem kéne; például: pá-linkafőzünk, zsidóknk, fináncunk és nagy dolgokról álmo-dozó „zsivenánk.” Ezek sem ételnemek; elanyira nem, hogy a három első betegség számba megy. Hanem hát az olyan nyavalya, hogy többé-kevésbé az egész ország sinylik miatta... a zsivena pedig... Igazán nem is tudom, hogy szaladt le a nyelvem hegyéről; hacsak azért nem, hogy az előbb a tökről beszéltem. Mert a benne felhangzó nemzet ellenes eszmék a társadalom emeltvői között semmivel sem foglalkoznak a magasan helyet, mint a növénytanban a tök; még pedig nem is ez a felvidéki üvegközi növény, hanem az alföldi tök, mely nem annyira nyenc emberek kielégítésére szolgál, mint inkább négy lábú, némely vallás szem-pontjából tiltott élvezeti cikkeket hizlalnak fel vele.

Bocsánat! még nem soroltam fel mindent, van még valamink, a mivel az alföldi ember nem dicsekedhetik s ez a türelem, a kevéssel való megelégedés, mely füstölt hust terem a bűjtös káposztába, zsirossá, piritossá teszi a zabkenyeret s rózsákat lopkod egyhangu életünk zajtalan csendjébe — ha egy kissé felönthettünk a garatra.

Dehát ezt a kevés örömet ki irigyelhetné tőlünk? A mink van, megérdemeljük, mert szorgalmasok,

munkások vagyunk. Nem szép az öndicséret, mindaz-által ki kell jelentenem, hogy nincs nép a hazában, mely földies rendeltetését jobban betölténé, embertár-sai javát jobban a szívéen hordozná, mint mi. Hangya szorgalmunk olyan elhanyagolt iparágakat emelt a mű-vészet magas fokára, melyeket, más nép nemcsak le-nézett, de megvetett. Pedig ezen iparágak nélkül az emberiség olyan, mint a fa, melynek elhatszettek a gyökereit s lombjától elzárták az élető levegőt. Bát-ran elmondhatam, hogy a menyit jót tettek a tudomány-korszakalkotó vívmányai, például: a világot behálózó táviró sodronyok; anyyi, vagy tán még több jót tet-tünk mi az emberiségnek a drót, meg az ablaküveg által. Igen: a drót, ez az a gyökér, mely az emberiség fáját a földhöz köti, megszüntetvén a széttört edények által támasztott fájdalmait az asszonyi szíveknek. E nélkül az emberiség egyik része örökös gyászban siny-lenék, avagy kiveszne árván, nyomtalan... S mennyi áldást, mennyi világosságot nem árasztunk szét ablak-üvegeink által? Hát csak az emberek tudnak megmon-dani, a kik sötét, elzárt konyhákban kénytelenek ten-getni életüket. Ez a világosság az az áldásos fény mely a lombot élteti, mely az emberiség lembkoszoru-jának: a művészetnek, tudományának kedvet ad a mun-kálkodásra. E fény nélkül nem volna hit, vagy ha volna: a fákllyvilág melletti vad napisten kultuszát folytatná tovább. Megláznának a közérkölcök; mert hát a sö-tétségben csak a pénz, nyirok, meg a bün tenyészik. Elhanyagolt, tökéletlen lenne minden ipar. A szabó ellopná a kelme felét, ha ugyan — a sötétség miatt — nem a pusztá levegőt szabálna fel. A cipész a csizma-szártra verné fel a talpot. A divatárus ott ténfergő fe-léséget aggatná tele csipkékkel a munkában levő meny-asszonyi ruha helyett. A masamód egész tyukot, vagy

Még egy n. ev. ref. lel

A „Köz... „Molnár Albe tanügybarát” közöl, melyben közölt cikésnylés hangpon foglal állá hozott iskoláin tolasára. Azt íráni csakis ő kében csak ő fejteni s más ahoz.

Már pedi ur, én „Nevelé kinttettem, min fölkorbaesolt k kával lehet, ha előszeretettel s

En a mik is „Tanügy” nem azért tett sodrából avagy getni igyekezte gel várt ígére egy tisztulab eredménnyel a jövő existenciá

Hát bün a midőn iskolá hogy azokon kell? Hiszen tenniök s mo nem illetnek s isk. tentartó f

Valóban embernek, hog surkban senki nig, hogy az valamit. Miért ellenem egy a utóbbi „Válasz ban edes mind a miket iskolá megtestesült v szülőknek akár iskolából s eg azok tanítására szerint — isko lességet teljesi

Nem akan ával, hogy az lendőségednek tékeny anyagi tás”-ában Tisz

pláné strutot ha lan kalapra, hat fel... aztán sz nyen fáj a feje utolsó zápfogát. verne habot, tán legyen kezelhet komolyabb célr nyuzná a konyh

Ilyen viszo ságról szó sem reméret az háza nyos öltözetben, állitson a lány e

Nem volna poknak; ezek tené tönkre a h minden oldalról Ennyi jót... kalácsformákat, kül örökös napi instállatiókat, ve sik megtennek igyekezete mell leleményes egér latkák végezvén feladatát.

Mi nem ele mostoha kezekke az ottbonnal, a vetjük a sorsunk boldogitunk mind tört kedves emlé lappal elhomályo

LEVELEZÉS.

Abrudbánya, 1893. aug. 24.

**Még egy nyilatkozat a „Molnár Albert”
ev. ref. lelkész „Válasz”-ára, a „Tanügy”
érdekében.**

A „Közérdek” folyó évi 43-ik számában „Molnár Albert” ev. ref. lelkész „Válasz egy tanügybarát” „válaszára” címen még egy cikket közöl, melyben úgy, mint e lap 40-dik számában közölt cikkében „helyreigazításában” a kicsinylés hangján, jogtalanul s nem meghitt alapon foglal álláspontot az általam nyilvánosságra hozott iskoláink elhanyagolt állapotaiuk elpalástolására. Azt méltóztatik hinni, hogy a közügyek iránt csakis ő tud érdeklődni, melyeknek érdekében csak ő tud a legnagyobb munkásságot kifejtteni s más ember fiának még „dunsztja” sincs ahoz.

Már pedig megbocsát nekem a Tisztelendő ur, én „Nevelésügyet” mindig oly közügynek tekintetem, minnek érdekében tenni, munkálni nem fölkorbácsolt kedélyhangulattal s furfangos politikával lehet, hanem az ügy magasztosságához illő előszeretettel s közös egyetértő jóindulattal.

En a miket a „Közérdek” 39-ik számában is „Tanügy” címen iskolánk állapotáról közöltem, nem azért tettem, hogy azáltal valakit kihozzak sodrából avagy felháborítsak. hanem mintegy sürgetni igyekeztem ama türelemvesztett reménységgel várt ígéret megvalósítását, miáltal iskoláink egy tisztultabb légkörbe jutva, akadály nélkül eredménnyel működhessenek egy „apró nemzedék” jövő existenciája érdekében.

Hát bűn az?, hát hibát követtem el akkor, a midőn iskoláink érdekében annyit mondtam: hogy azokon segíteni minél előbb multhatatlanul kell? Hiszen ezt ezelőtt évekkel meg kellett volna tenniök s most az utónyilatkozatok megróvással nem illetnék sem a befolyásos közegeket, sem az isk. tentartó felekezeteket.

Valóban fájdalommal kell visszagondolnia az embernek, hogy annyi évek lezajlása alatt városunkban senkinek sem jutott eszébe egész mostanig, hogy az iskolák érdekében is tenni kellene valamit. Miért kelt ki hát oly indulatos erélylyel ellenem úgy a „Helyreigazítás”-ban valamint az utóbbi „Válasz”-ában akkor, a midőn városunkban édes mindnyájunk előtt általános tudat, hogy a miket iskoláinkról írtam, csakugyan igaz és megtestesült valóság? Miért kellett a módosabb szülőknek akárhányszor kivenni gyermekeiket az iskolából s egyik vagy másik papot kérniök föl azok tanítására, ha — a tisztelendőség állítása szerint — iskoláink a multban is hazafias kötelességet teljesítettek? valóban nem értem.

Nem akarok merész lenni ama consequentiával, hogy az iskolák állapotainak elnézése, Tisztelendőségnek is — úgy privátim uton — jelentékeny anyagi haszonnal járhatott. „Helyreigazítás”-ában Tisztelendőségnek még azt tetszett hang-

sulyozni, hogy iskoláink nem érdemlik meg a kifacsart citrom sorsát, melyet elszoktak dobni stb. mert városunkban a magyarság fönnállhatásának még mindig melegágyai voltak. Mint jóhiszemű megengedem; de az is tény, hogy városunkban jelenleg csak 17 ev. ref. család van, melyeknek egy-két tagja ha rontja is — úgy némelykor — a magyarnyelvet, de a családi társalgási nyelv a román. Ime a megtestesült élő példája s eredménye iskolájuk multban tett hazafias szolgálatának. Vajjon kié ezért az érdem, az elismerés, a dicsőség? úgy látszik nem akad gazdája.

Ha egy termőföld parlagon marad, az nem a földnek hibája, hanem annak, a ki azt megművelni s csiraképes maggal bevetni elmulasztotta. Épen így iskoláink is nem önhibájukból maradtak el a haladó kor kívánalmaitól, hanem gondozók, felügyelők mulasztása folytán.

Állítása szerint: hogy iskolaszék iskolájuk mellett mindig volt, miat jóhiszemű ezt is megengedem, de tessék annak, iskolájuk érdekében tett működéséről csak egy mozzanatot is fölemlíteni s az pedig, hogy egyszer buzgó, máskor kevésbé buzgó, annak vezetőjétől, az isk. szék elnökétől függ; ha buzgó a vezető, buzgó a testület is s ha kevésbé buzgó a vezető, bizony nem igen buzdul maga a testület sem. Phisikai igazság: hogy mozgató erő hiányában szünetel az összes gépezet.

Hogy az ev. ref. iskola jelenleg kedvezőbb helyzetben van s hogy jelenlegi tanítójukkal egy új aera kezdődött iskolájukban, melyért az érdemet egyedül csak neki tulajdonítottam; ebből a legkifejezettebb észjárással sem lehet azt követeltetni, hogy én ezáltal néhai öreg tanítójukat — pláne halála után — kisebbittem avagy megrottam volna; mert ha keveset is tulajdonít — Tisztelendőségem által már is kétségsbe vont — szegény egyéniségemnek, „de mortuis aut nihil, aut bene” állítására mégis csak tudom: hogy a „holtakról” vagy semmit, vagy jót.

Miért is nyilatkoztam volna szegény öregről méltánytalanul, mikor ő mindig volt ténykedésében oly lelkiismeretes, miut a mennyi lelkiismeretességgel igyekezett a nemes eklézsia, közelebből az iskolaszék, gondot fordítani iskolájára, melyben ő tanított.

Ugy a „Helyreigazítás”-ban, valamint az utóbbi „Válasz”-ában azt tapasztaltam, hogy az általam föltart kimagaslóbb tanügyi mulasztásokra, a fogasabb kérdéseimre, csak a „nem reflektálok” kifejezéssel igyekeztek védekezni, úgy látszik nem vitte rá a lelkiismeret, s nem akart önmagával ellenkezésbe jönni, hogy azokról is, a nyilvánosság előtt, valótlan állításaival, kicsavarja a nyakát.

A mi pedig szerény egyéniségemre vonatkozó kicsinyléseit illeti, csak annyit mondok, hogy annak bírálgatásával korántsem fárastom Tisztelendőségem ítélő képességét, annyival is inkább, mert hiszen városunkban már úgy is széles körben ismernek s azt is tudják mit érek.

Épen ezért fölösleges munkát végzett, midőn

mentegetőző cikkeiben egyéniségemet, csekély értékéről is, annyira lehuzni igyekezett. Eltekintve attól, hogy az embernek a mások jóindulatára s olykor-olykor segítségére is szüksége van, de mondhatom, hogy mióta az önállóság kenyerét megkóstoltam, mindig a magam lábán jártam s ön erőmön tettem, a mit csak tehettem.

S hogy iskoláink érdekében tett „Nyilatkozataimat” is „fecsegés”-nek tekinti, a mi — állítása szerint — a tanügynek semmit sem használ; erre már én nem reflektálok, mert hiszen eléggé kitűnt — a mi nekem is megnyugtató elégtételre szolgál — hogy a „morrogás”-sal is mily nemes intézkedések tettek az iskolák érdekében.

Ne méltóztassék jelen soraimat is valami nagy hatásra számított közleménynek vélni, mert hiszen hatással csakis oly mértékben lehet, a mennyiben a t. olvasó közönség a „Tanügy” iránt érdeklődni óhajt.

Végül is a főforgó „ügyet” az érdekelt tanügybarátok s a t. olvasó közönség jóindulata, igazságos bírálatára bízom; vonja le a közvélemény abból a consequentiát s hozzon véghatározatot, bármint történjék, én nyiltan meghajlok az előtt.

Ha Tisztelendőségemnek legutóbbi cikke a legutolsó szavát képezte, úgy én is, ez ügyben való további levelezést befejeztem nyilvánítom.

Egy tanügybarát.

VEGYES HIREK.

— **Halottak napján** temetőink fényárban usztak, a sírokat virágözön borította s a kegyeletteljes megemlékezés érzelmei népezzé tették a nyugalom máskor oly csendes helyét. Csak azt sajnáljuk, hogy az oly rég várt temető rendezést, melynek kezdetét megelégedéssel néztük, kellőbb arányban nem folytatják, pedig a közönség szívesen hozzájárulna a költségekhez, vagy természetben teljesített kézi munkával róna le a kötelezettségét.

— **Bányasültyedés Marosújvárt.** Október hó 25-én reggel 3 és 4 óra között, a Rudólbánya felhagyott harmadik osztályának egy része, a „Ferenca” akna kazánház szegletétől mintegy 30 méter távolságban a föld besültyedett, mintegy 90—100 méter mélyre tölésér alakban, melynek alsó része mintegy 5, felső része pedig 8—10 méter terjedelmű. A sültyedés miatt a söt szállító ipari vasutvonalat részben át kell helyezni. Veszély egyelőre nincsen, az üreg körül lett kerítve és éjjelenként kellőleg világítatják.

— **E. K. E.** kolozsmegyei oltálya V.-Hunyad, Déva, Gy.-Fehérvár, M.-sztl.-Imre meglátogatása után f. hó 5-én vasárnap délután Egedre is kirándul. M.-sztl.-Imrere dr. Varró László és Horváth Miklós E. K. E. tagok mennek a derék turisták elé, kiket dr. Szádeczky Lajos egyetemi tanár osztály elnök vezet. Szívesen üdvözöljük e jó példaadó derék kör tagjait körünkben.

— **Egészségügy.** A hasibagymáz Buzás-Boesárd és Kisakna községekben járványként lépett fel, Abrudbányán szinten volt 3 eset, melyek közül 2 felgyógyult. Roncsoló toroklob szorványosan Abrudbányán és Nagyenyeden mutatkozik, de ezen esetek az enyhébbek közé tartoznak, mivel még eddig halálozás nem történt.

— **A n-enyedi szegénysorsu gyermekeket** segélyező kör f. hó 3-án népes értekezletet tartott, mely alkalommal elnökévé t. Szilágyi Parkast, eddig is buzgó, lelkes elnökét, — alelnökévé az együletnek sok jó szolgálatot tett Török Bertalané urhölgyet, titkárává a Kolozsvárra távozó derék Tóthlasi József helyébe Józsa Gyulát, jegyzőül Gönczi Samuelt, ellenőrlő Bartha Zsigmond tanárt, az egyület buzgó partolóját, pénztárnokul pedig ifj. Czirner Józsefet, az együleti vagyon gondos kezelőjét választotta meg. A szegény tanuló gyermekek karácsonyára szükséges gyűjtések eszközzésére városunk nemesszívű hölgyei közül többeket felkérvén, — a gyűlés az új, nemes munkára felbuzdulva oszlott szét.

— **Jótekönyecslu államsorsjáték.** Mint az előző években, ez idén is nagy jótekönyecslu államsorsjáték tartatik. Ezen sorsjáték hozta nyereséjébe következő jótekönyecslu intézmények vesznek részt. A magyar nemzeti színház nyugdíjintézete, a magyar gazdasszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegek segélyező egyesülete, a budapesti gyermek-barát egyület, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok özvegyei és árva részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária-Valéria” árvaház, a szatmármegye nagy-károlyi nőipariszola, a magyar képművészek nyugdíjalapja, a Zágrabban létesítendő Horváth-Szlavon országos javítóház stb. A játékterv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 60,000 frt, az összes nyereséyek 160,000 frtra rúgnak. Sorsjegyek a 2 frt, kaphatók minden lotto-, só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytözsében. A húzás december hó 28-án történik.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.
Kiadó: CIRNER J. JÓZSEF.

Báli selyemszöveteket

méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, esikozott, kockázott, mintázott, damaszott stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) postabér és vámmentesen szállít: HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) s e l y e m g y á r a ZÜRICHBEN. Mintak postafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (4)

pláne struotot használna diszítésül s ezt sem a formátlan kalapra, hanem a saját kócos hajára biggyesztené fel... aztán szörnyen panaszkodnék, hogy fáj, szörnyen fáj a feje s az elhívott doktor által kihuzatná utolsó zápfogát. A borbély isten tudja miféle edénybe verne habot, tán a dagasztó teknőben, hogy könnyebben legyen kezelhető; látogatójának bekenné valamelyik komolyabb célra szánt testrészét s aztán nyuzná a konyhakéssel a saját képes felét stb.

Ilyen viszonyok közt komoly szerelemről, házasságról szó sem lehetne; hisz csak lenne annyi szeméremézet a házusalodoban, hogy meztláb, hiányos hányos öltözetben, borostás állal, gubancozott hajjal ne állítson a lány elébe.

Nem volna házasság; nem volna keresete a papoknak; ezek nem imádkoznának esőért; szárazság tené tönkre a hullámos vetést... Egy szó, mint szár: minden oldalról pusztulnának az emberek.

Ennyi jót teszünk mi a világgal, pedig még fel sem is soroltam a kitünő minőségű tepsiket, a pompás kalácsformákat, meg a patent egérfogókat, melyek nélkül örökös napfény mellett sem lehetne lakomákat, instellációkat, vendégségeket rendezni; mert ha a tepsik megtennék is a magukét, a gazdasszony minden igyekezete mellett is éhen maradna a vendégsereg leleményes egérfogó hiányában e kedves kis füze állatkák végezvén el, jó előre, az ételfogyasztás kmlmes feladatát.

Mi nem elégszünk meg a szük határral, melyet mostoha kezekkel mért ki a sors; nem elégszünk meg az otthonnal, a feleség mosolygó arcával, hanem követjük a sorsunk intését: kimegyünk a nagyvilágba s boldogítunk mindenkit, a kinek szívet bu epeszti szét-tört kedves emlékü cserépedénye, meg a kalendárijomlappal elhomályosított ablaka miatt.

Az itt-ott felpiruló arcok örvendező arcok lelkeikben megelégedést, boldogságot várszólnak.

Sok tekintetben művészek vagyunk, kiknek hazája a nagyvilág, lakóháza a sima föld, takargató fedele a kék ég csillagsátora. Sőt a prófétahoz is hasonlithatnánk magunkat; csak épen hogy nem járunk számárháton, nem tudunk jóslatokat mondani, nem vagyunk olyan bölcsek s nem tudjuk borrá változtatni a vizet. Hanem hát ez utóbbi dolog már nem tartozik a csodák közé; nincs olyan korcsmáros, a ki ne tudná utánnok produkálni.

Más ember fia születik, megtanul pipázni, megházasodik, turja a földet s aztán meghal. Ennyiből áll az élettörténete. Szereti-e azt a darab földet, melyen él? Nincsen-e benne vállalkozó szellem, mely elrabolja álmait s kikergeti a világba? elég az hozzá, egyetlen percere sem hagyja el otthonát; legfőnnebb a szomszéd faluba megy el s akkor is lóháton, hogy gyorsabban érkezék haza. A mi élettörténetünk egészen más. Születünk, megtanuljuk a mesterséget s mikor már mesterek vagyunk benne, megtanulunk beszélni, de előbb is csak annyit, hogy kínálni tudjuk a portékánkat, meg hogy a járókelőktől megkérdeshessük az ide meg oda vezető utat. megélünk mi ennyivel is... sokszor még erre sincs szükségünk: beszél helyettünk a tepsik zörgése, meg a kutyák csaholása, mely özőnével csalja ki utunkba az asszonynepet. A sok beszéd: szegénység; s néha még annál is rosszabb, tudniillik: szerelem... Istenem, istenem, mi lenne árva fejünkkel, ha utunkba valami szép beszédes szemü lányceseléd állana elénk s mi megértve a meleg szavakat, ott maradnánk, hogy az a szép szempár ne boruljon gyszba?... De jó, de jó, hogy nem tudjuk megérteni!

(Folyt. köv.)

Aroktó E.

HIRDETMÉNY.

Ö császári és apostoli királyi felségének
legfelső elhatározása folytán ezennel megindították a

XVII. magyar kir. államsorsjáték.

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két tizedrészen, a magyar gazdasszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegek segélyegyesülete, a budapesti gyermekbarát egyesület, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári „Márai Valéria” árvaház, a szatmármegyei nagykirályi nőiipariszkola, a magyar képzőművészek nyugdíjalapja, a Zagrábban létesítendő Horváth-Szlavon országos javítóház egyenkint egy tizedrészen fog részesítettetni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményein az alább következő játékterv szerint 160,000 forintra rúgnak és pedig:

1 főnyeremény	60,000 frt	2 nyeremény egyenkint	2,000 frt
1	15,000 frt	4	1,000 frt
1	10,000 frt	20	500 frt
1 nyeremény	5,000 frt	50	100 frt
1	4,000 frt	200	50 frt
1	3,000 frt	3000	10 frt

az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest fővármház felelelet), a hová a megrendelt ára postaltalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, sőt és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egébb sorsjegyzárúknál közönnél.

Budapest, 1893. augusztus hó 1-én.

M. KIR. LOTTÓIGAZGATÓSÁG.

Tisztelt háziasszonyok!
Nem szükséges többé kész harisnyát venni!!!

Tessék csak egyszerűen a jó minőségű gyapotot, bármilyen szín és vastagságban megvásárolni, minta-harisnyával felszerelni és a

nagy-enyedi kir. orsz. fegyintézet

Harisnyakötő-Gyár Intézőségének

bérmente beküldeni, hol az a legrövidebb idő alatt a következő jutányos áron feldolgoztatik:

- 1 pár női térdharisnya kötés 20 kr. | 1 pár férfi köz. harisnyaköt. 13 kr.
- 1 pár női közöns. harisnyák. 15 kr. | 1 pár (6 év vagy leány harisnyaköt. 10 - 12 kr. (gyermek)

1 pár harisnyafejelés általában 10 kr.

A nadlis- (patent) kötés az árakat páronkint 2-5 krajczárral emeli.

A nagy-enyedi kir. orsz. fegyintézet

Harisnyakötő-Gyár Intézősége.

2-12

Eladó birtokok és erdőségek.
Teleki Gyula gróf és fiarai
Alsó-hermegyei birtoka
Csalán, 382 katasztrális hold, Magyar-Ígenen 9 hold, Igeprataknál
821 hold, Krakán 133 hold, ezankívül Fogarasmegyében Keréso-
rán (Csanától 7 kilométer) 2135 hold fényves, 2202 hold ühősés,
2228 hold legelő 301 hold szántó, kert, rét, Alsó-Arnyáson (Csan-
állomás) 524 hold szántó, kert, vésatóg, mulmok, Fogarás városában
több holdas telek eladó. Felvilágosítást ad dr. Gortáry Bertalan
ügyvéd, Budapest, Fereoz Jászai-utca; a kiter a védeli ajánla-
tok intezendők.

3-4

KÖNYVNYOMDA
Cinzer J. József-féle
már teljesen be van rendezve
és készen áll a szoros megrendeltek szolgálatára.
Ugyanitt nyomdai tanoncok a 3 gim-
náziumot végzett ifjú feleleleik.

COGNAC-IPAR
Részvénytársaság
BUDAPESTI CÉG
KORONA-COGNAC

gyárára és gyártmányaira vonatkozólag a következő igazolványt adta ki az

Országos m. kir. közp. vegykeresl.
kémiai és állomás.
(Földművelési m. kir. ministerium.)
Sz. 1437.

1892. Az orsz. m. kir. kémiai intézet és központi vegykeresleti állomás részéről hivatalosan igazoltatik, hogy a Cognac-IPAR részvénytársaság cognagyára a modern technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van berendezve s az ott gyártott kész-
letből f. hó 21. napján hivatalosan vett (ötféle) cognac-
minták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek
találtatott.

Budapest, 1892. október hó 28-án.

Az igazgató helyett
Tóth s. k.

KAPHATÓ NAGY-ENYÉDEN:
Bisztritsány Lajos és Pattantyus Antalnál

4-12

16.000 darab,
főképpen a gazdasághoz alkalmas

lópokróczt

voltam kénytelen egy gyártól fizetéképen átvenni, és e miatt kénytelen is vagyok azokat mihamarabb és legelősebben eladni. Ezen pompás lótakarók 180-190 cmtr. hosszúak, 120-130 cmtr. szélesek, szerelőt vastagok, tartósak és melegek, majdnem elpusztíthatlan jók Bordeauxiakkal pompásan kiállítva, és előbb kétszeres árúak voltak. Ara darabonként

I. minőségű gazdasági pokrócz	II. minőségű koesi pokrócz	III. minőségű urasági parádés pokrócz
1 frt 65 kr.	2 frt 50 kr.	3 frt.

32.000 darab pompás, nagy, vastag, divatos, elpusztíthatlan meleg

női nagykendők

kitűnő téli-cheviot, Alpacca és Himalaya minőségű 2 rőf hosszú és 2 rőf szélesek,

nehéz sodrott hosszú sallangokkal minden színben és minden árban eladók. Minthogy ezen téli kendők ezeltől háromszoros árban adtak el, minden hölgynek érdekében áll, ha ily nehéz nagykendőt ily olcsón vásárolhat.

I. minőségű % Cheviot	II. minőségű % Alpacca	III. minőségű % Himalaya
1 frt 50 kr.	2 frt 50 kr.	4 frt.

Minden megrendelés postán és vasuton utánvét mellett azonnal eszközöltetik és kötelezem magam a meg nem felelő takaróért az összeget visszafizetni.

Decken-Export-Magazin Fekete,
Wien V. Rüdigerstrasse Nr. 1/42.

3-10

Férfi s női betegségek,

mint bujakór, fekélyek, bőrkütegek; folyások és hólyag-hurut a legidősebb alakban is, nem a közönséges, hosszadalmas befeszkendezésekkel, hanem

irrigáció által saját készülékeim-mel s új gyógymódom szerint

vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is

alaposan s sikeresen

kezeltetnek. Stricturák, az agzkorban fellépő vizeleti nehézségek; ágybeszennyezés, valamint nemi gyengességgel párosult gerincbajok

galvano-mechanikai módon

sikeresen gyógyíttatnak.

Orrkétyek s orrnak bedugulása, valamint a száj- s orrnak büzsége az általam feltalált s több 100 esetben kitűnő eredménnyel használt

orresapkészülékemmel

rövid idő alatt alaposan gyógyíttatnak.

Galandférgek, melyek a legerősebb kuráknak ellen-állottak. Németországban készült gyógyszeremmel 3 óra alatt gyökeresen eltávolíttatnak.

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebész, műtő- s uőgyász a „Nyilvános gyógyintézet”-nek rendelő főorvosa s specialista 27 év óta.

Budapest, Ó-utca 5. sz. I. em. Rendel. d. u.

2-5-ig.

Csak díjazott levelekre válaszolok s gyógyszerekről is gondoskodom. 12-26

LE GRIFFON
Valódi Franciaia papir

ÜGYELJENEK A JEGYRE
ÖVAKODJANAK MINDEN UTANZSTOL.

a legjobb
A LEGKERESETEBB
AZ EGÉSZSÉGNEK LEHATÁRÓZASÁB
SZIVARKA PAPIR

(3-52.)